

Excuses per parlar de refugiats durant els àpats familiars

Ds, 2/01/2016 per Catalunya Religió

([Francesc Mateu](#)) Són festes de Nadal. Festes d'àpats i llargues sobretaules amb família i amics. Els sopars i dinars d'aquests dies són el més semblant al Debat sobre l'Estat de la Nació. Entre viandes, regals i torrons, es desferma la conversa dels diferents membres de la família, o els amics, i ens tocarà opinar a tothom de tot com autèntics tertulians. Si, com és previsible, es posa sobre la taula la qüestió dels refugiats, aquesta "xuleta" us serà molt útil.

Sempre hi ha un familiar que és un tros de pa, que planteja que disposa d'espai lliure a casa i que ha pensat en acollir-los i que vol enviar mantes i peces d'abric als refugiats. Aquesta ansietat assistencial que ens surt a tots, hem de poder canalitzar-la. Ni podem ficar a una família a casa perquè tenen dret a la seva intimitat i a tenir la seva pròpia llar, ni estan resultant útils els enviaments de material indiscriminat a les persones que arriben a Europa buscant refugi.

Si de veritat volem ser solidaris és molt millor repartir els nostres diners a entitats que treballin per evitar que les persones es vegin obligades a emigrar, per millorar les condicions en els països de trànsit o perquè tinguin una acollida digna en els països de destinació. Encara que sembli que ens hem assabentat ara perquè han arribat a Europa, fa molts anys que hi ha al món refugiats. Hauríem de respondre amb el cap ara, l'any passat i l'any següent, hi hagi o no refugiats a les nostres platges i fronteres.

El millor per als propis refugiats és que no hagin de venir. I per això, res millor que pressionar els governs perquè resolguin conflictes en lloc d'encendre'ls més.

No faltarà tampoc -sempre n'hi ha algun-, que amb ànim de provocar o perquè és més amic "de l'ordre", saltarà amb allò de que això és una invasió, que es carregaran els nostres valors, la nostra cultura i les nostres tradicions, a l'estil François Hollande o l'Arquebisbe de València.

Davant d'aquest argument, les imatges que sovint veiem en els mitjans ens seran lamentablement de gran ajuda. Quins valors?

Els de maltractar algú que fuig de la guerra?

Els de no facilitar asil a ambaixades de manera que la gent hagi de arriscar la seva vida i posar-se en mans de les màfies per fugir?

Els de suprimir el dispositiu de rescat a la Mediterrània i permetre la mort de 4.000 persones només a 2015?

A aquesta persona li podeu contestar que el nostre país, com gairebé tots, han signat protocols internacionals que ens obliguen a donar refugi. Això sense oblidar que d'alguna manera nosaltres hem contribuït als conflictes que avui dessagnen Orient Mitjà (vegeu per exemple amb la venda d'armes).

I home, ... invasió, invasió... no seria el cas. Estem parlant del 0,16% de la població europea, sense res a sobre i enfonsats per l'horror que han vist i viscut.

Aquí, amb la conversa ja més apassionada, pot ser que sorgeixi un altre tema al qual convé poder donar resposta: "estan permetent l'entrada de terroristes com els de París".

En aquest punt la resposta ha de ser contundent. Els refugiats no són terroristes, sinó que fugen justament dels terroristes, dels atemptats que cometem gairebé diàriament en els seus països, de la seva violència i el seu radicalisme. A més, és important destacar que els refugiats que creuen Europa ho fan sense portar res a sobre, han hagut de desfer-se de gairebé tot al llarg del camí (o els hi han robat). I no porten armes, recordeu que passen controls en cada frontera que creuen. És cert que després de l'atemptat de París es va dir que havien trobat un passaport sirí d'un dels terroristes que havia fet la mateixa ruta que els refugiats. Després es va veure que era un passaport fals. Els terroristes, gent amb recursos i organització, no arriben caminant, arriben en avió!

Amb els temes tòpics ja resolts poden arribar alguns més compromesos. L'efecte crida seria un. El millor per respondre a això és remetre als fets. Les persones que busquen asil a Europa fugint d'un conflicte, no vénen per l'efecte crida sinó per l'efecte fugida. No es tracta de modificar les condicions d'arribada, sinó evitar les condicions que provoquen la fugida. El de Síria és un conflicte on l'efecte crida té poca o cap rellevància. Una raó més per posar la vista i els esforços en solucionar les causes que originen la migració.

En aquest punt hi ha unes quantes preguntes que poden sorgir i per a les quals és útil tenir algunes dades:

Hi ha 60 milions de persones desplaçades al món. El 80% viuen en països en desenvolupament. Líban té 1 refugiats per cada 4 habitants, un 20%. Molt lluny del 0,16% que han arribat a Europa aquest 2015. Si arribés a Europa el mateix nombre de refugiats sirians que té Líban, serien 101 milions de refugiats, unes 5 vegades la població total de Síria.

Mentre el 80% dels refugiats que arriben a Europa provenen d'un conflicte, el 80% de desplaçats al món ho són per causes econòmiques i per tant sense recursos per arribar a Europa.

La majoria dels desplaçats sirians, estan a Síria. Uns 6 milions. Altres 4 milions de sirians han emigrat a un altre país, la majoria al Líban, Jordània i Turquia. Molt lluny dels 17.000 que ha acceptat Espanya.

I l'instant en què es produeix aquell inevitable silenci, és l'ocasió per donar l'estocada amb la situació a Espanya. Mentre maregem la perdiu amb els 17.000 que hem d'acollir, fins avui només n'hem acollit a 12 (la majoria eritreus). I tot això mentre mantenim tancada a pany i forrellat la frontera sud on també hi ha persones sirianes. I ho fem de vulnerant els drets humans, la legislació internacional i els mínims principis d'humanitat.

"¿I que cal fer? ¿Deixar-los passar a tots? Això és insostenible! Jo no voto al PP, però entenc la política del ministre de l'Interior i les devolucions en calent ", us respondrà algú.

Aquí ja tens dret a enfadar-se una mica. A més de ser intolerable, il·legal i reprovable el que obliguen a fer a la Guàrdia Civil a Ceuta i Melilla, aquest és un tema d'humanitat!. Tots som persones. Tots tenim uns drets mínims pel sol fet de

ser persones. Si algú no els té, té tot el dret a buscar-ho on sigui. I mentre hi hagi algú al món que no els tingui, els que sí gaudim d'uns mínims drets, tenim l'obligació de fer tot allò que estigui en les nostres mans perquè ells els recuperin, no per generositat o solidaritat, sinó per justícia.

En aquest punt podrem reprendre l'apat. I canviar de tema. No només haurem resolt dubtes i dilemes, sinó que amb una mica de sort haurem fet pensar a la família i haurem obert horitzons.

I amb una mica més de sort, aquest menjar de Nadal haurà estat diferent ja que ens haurem acostat tots una mica més a l'essència d'aquesta festa: la humanitat.

I ja que és Nadal, us suggereixo una entrada del meu blog relacionada amb aquesta. El meu pessebre amb [un Jesús que avui seria fill de refugiats](#).

[Francesc Mateu](#)